

Styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB

Tid

27 mars 2026 klockan 09:30 – 14:30.

Plats

VMEAB:s kontor, Lunnargatan 1, Västervik

Protokollsnummer och omfattning

Protokoll nr 7, §§ 73-96

Beslutande

Roger Axmon, ordförande

Tomas Kronståhl, vice ordförande, §§ 73-85

Katarina Andersson

Mikael Carlsson

Lennart Engren

Jonny Gustafsson

Elisabet Johansson, §§ 73-88

Bengt Karlsson

Vakant

Övriga närvarande

Joakim Jansson, tillförordnad VD

Rickard Hjalmarsson, ekonomichef

Ruben Öberg, utvecklingschef, § 80

Åsa Lindman, förvaltare Avfall & Återvinning, § 89

Rasmus Söderberg, förvaltare Vatten, §§ 87-88

Pär Tolf, förvaltare El, §§ 83-84

Johan Ek, arbetstagarrepresentant

Rickard Wester, sekreterare

Protokollet undertecknas av

Roger Axmon, ordförande

Rickard Wester, sekreterare

Lennart Engren, justerare

Ärendelista

§ 73	Sammanträdet öppnande	3
§ 74	Val av justerare	4
§ 75	Godkännande av dagordningen	5
§ 76	Godkännande av protokoll från föregående möte	6
§ 77	Anmälan av eventuella intressekonflikter	7
§ 78	Status för styrelsearbetet framåt i tiden	8
§ 79	Ändrad firmateckning?	9
§ 80	VD-rapport, verksamhetsrapporter och projektinformation	10
§ 81	Lägesrapport avseende säkerhetsskyddet för bolagets OT-system	11
§ 82	Lägesrapport avseende VA-huvudmannaskapet i framtiden	12
§ 83	Verksamhetsutveckling - Laddinfrastruktur	13
§ 84	Lägesrapport avseende Gatubelysning/Färdigt ljus	14 - 15
§ 85	Ekonomirapport	16
§ 86	Investeringsplanering 2027 - Fastställande av ram	17 - 18
§ 87	Uppdaterade VA-investeringar - Beslut	19 - 21
§ 88	Information - VA-utbyggnad i Blackstad och Dalhem	22
§ 89	Avfallshantering i skärgården - Beslut	23 - 27
§ 90	Yttrande till lekmannarevisionen - Granskning av intern kontroll	28
§ 91	Uppdatering av bolagsegna policydokument	29
§ 92	Information om lönerevision - Bolagets ledningsgrupp	30
§ 93	Aktuell ärendelogg	31
§ 94	Övriga frågor	32
§ 95	Utvärdering av VD:s arbete 2025	33
§ 96	Mötet avslutas	34

§ 73

Sammanträdet öppnande

Styrelseordförande hälsar alla välkomna och förklarar därefter sammanträdet öppnat.

§ 74

Val av justerare

Styrelsen beslutar

att utse Lennart Engren till att justera dagens protokoll.

§ 75

Godkännande av dagordningen

Styrelsen beslutar

att godkänna dagordningen.

§ 76

Godkännande av protokoll från föregående möte

Diariernr 2026/34, 2026/39, 2026/46

Styrelsen beslutar

att lägga protokoll nr 4, 2026-02-26, protokoll nr 5, 2026-03-04, samt protokoll nr 6, 2026-03-23 till handlingarna.

§ 77

Anmälan av eventuella intressekonflikter

Inga intressekonflikter anmäldes i samband med dagens styrelsemöte.

§ 78

Status för styrelsearbetet framåt i tiden

Styrelsen konstaterar att Kommunfullmäktige har utsett ny ordförande Roger Axmon, samt ny vice ordförande Tomas Kronståhl. Detta efter deras företrädares avhopp från sina uppdrag i bolagsstyrelsen.

Detta innebär också att några styrelsemöten under resten av året behöver flyttas. Uppdaterade styrelsemöteskallelser kommer att distribueras till samtliga styrelseledamöter av styrelsens sekreterare.

Inför dagens styrelsemöte har dessutom ytterligare en styrelseledamot valt att lämna sitt uppdrag. En ersättare för denne kommer att utses på nästa Kommunfullmäktigemöte.

§ 79

Ändrad firmateckning

Anmälan till Bolagsverket avseende ny ordförande samt ny vice ordförande i bolagsstyrelsen är genomförd. Dessutom har anmälan avseende ändrad firmateckning, genom en kombination av två av VD, ordförande och vice ordförande i förening, inlämnats till Bolagsverket

§ 80

VD-rapport, verksamhetsrapporter och projektinformation

Med kallelsen till dagens styrelsemöte distribuerades aktuell information om pågående större projekt, samt enhetsvisa verksamhetsrapporter för februari månad.

Utvecklingschef informerade styrelsen om aktuella och pågående stora projekt.

VD informerade på styrelsemötet om viktiga aktuella ärenden:

- Joakim Jansson har som ny VD har på sina tre första arbetsdagar prioriterat möten med ledningsgruppen, all övrig personal samt mediakontakter.
- Fokus har också varit att släcka uppkomna sårbarheter kopplat till OT-IT, genom att teckna en multilateral säkerhetsskyddsöverenskommelse, i enlighet med de regulatoriska kraven i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd.
- Att den planerade flytten av VA-huvudmannskapet till kommunen har ställts in, upplevs som mycket positivt.
- Arbetet med pågående lönerrevision går vidare och är snart klart.
- KLT vill mot bakgrund av försenad läsupphandling av kollektivtrafiken, förlänga avtalet avseende busstrafiken med ett år fram till augusti 2028. Detta innebär att bussterminalen på Lunnargatan 1 blir kvar längre än planerat och att bolagets planer på att ta över busstrafikens lokaler, framflyttas med ett år.
- Ett nytt nummer av informationstidningen Lokalt, är just nu på väg ut till samtliga hushåll i kommunen.
- Den planerade Nöjd-Kund-Index undersökningen (NKI) som skulle ha genomförts under våren, har p.g.a. aktuell medieturbulens flyttats fram till i höst.
- Styrelsen vårkonferens kommer att genomföras enligt tidigare planering 21-22 april på Västerviks Stadshotell. Upplägget blir enhets- och verksamhetsvisa informationer, samt avslutningsvis en avrapportering från arbetet med att stärka fjärrvärmens framtida konkurrenskraft.

§ 81

Lägesrapport avseende säkerhetsskyddet för bolagets OT-system

Mot bakgrund av den tecknade multilaterala säkerhetsskyddsöverenskommelsen mellan bolaget, kommunen och Telia Cygate, anses den tidigare akuta säkerhetsskyddsbristen hos Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB), samt Västerviks Kraft Elnät AB (VKEN) vara släckt.

Serverar och annan utrustning i berget samt hos kommunens IT-avdelning står tills vidare kvar där utrustningen nu befinner sig.

Dock kvarstår pågående ärenden hos berörda tillsynsmyndigheter och vad tillsynsmyndigheterna planerar är okänt.

Styrelsen beslutar

Efter diskussioner och överväganden beslutar styrelsen att ge VD och styrelsepresidiet i uppdrag att träffa moderbolagets och Kommunstyrelsens presidium, med syftet att skapa en långsiktigt förtroendefull relation.

Vidare att ge VD i uppdrag att successivt återrapportera uppnådda framsteg i ärendet till bolagsstyrelsen.

§ 82

Lägesrapport avseende VA-huvudmannskapet i framtiden

VD informerar om att Koncernledningsgruppen samtidigt som dagens styrelsemöte avser att fatta beslut om att rekommendera politiken, att lägga ned utredningen avseende byte av huvudmannskap för VA-verksamheten från Västervik Miljö & Energi AB till Västerviks kommun. Detta mot bakgrund av bl.a. nya signaler från Regeringen, om att inte bara kommuner, utan även kommunala VA-bolag fortsättningsvis föreslås kunna göra fulla ränteavdrag.

Ärendet kommer via styrelsen för Västerviks kommuns Förvaltnings AB (VKFAB), att gå vidare till Kommunstyrelsen (KS), för att sedan fastställas på Kommunfullmäktiges aprilmöte.

§ 83

Verksamhetsutveckling - Laddinfrastruktur

Bakgrund och beskrivning

I enlighet med tidigare styrelsebeslut, informerade förvaltare Pär Tolf om lönsamhet och framtidsmöjligheter för bolagets laddinfrastruktur (laddplatser för eldrivna fordon).

Vissa laddstationer har mindre god lönsamhet, medan andra ger överskott. De äldsta laddstationerna är endast utrustade för 22 kW laddning, vilket idag är en låg effekt som kräver längre laddningstid och därför inte är lika intressanta för ägare av nyare elbilar med högre batterikapacitet.

Boende i kommunen laddar oftast sina elfordon hemma eller på sin arbetsplats till en låg kostnad och turistsäsongen sommartid är begränsad. Dessutom har den förväntade ökningen av antalet elbilar av olika skäl försenats.

Styrelsens handläggning av ärendet

Styrelsen diskuterade olika handlingsmöjligheter för förbättrad lönsamhet. I samband med detta diskuterades bl.a:

- Föreligger några väsentliga nedskrivningsrisker?
- Hur ser marknaden ut avseende avveckling och/eller avyttring av olönsamma laddstationer?

Den nyaste laddstationen för tunga eldrivna fordon med hög effekt, belägen på Ljunghedens handelsområde, är dock lämplig att behålla, då den kan ge framtida affärsmöjligheter.

Styrelsen beslutar

Att ge VD och berörd förvaltare i uppdrag att till hösten återkomma till styrelsen med förslag till lämpliga åtgärder för långsiktigt förbättrad lönsamhet.

Handlingar i ärendet

--- --- ---

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 84

Lägesrapport - Avtal Gatubelysning/Färdigt ljus

Bakgrund och beskrivning

Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) tillhandahåller idag belysning av kommunala gator och allmänna ytor inom Västerviks kommun. Detta regleras genom ett avtal "Färdigt ljus". Nu gällande avtal löpte ut den 31 december 2025.

Vid styrelsemötet 2025-11-20 § 188, föredrogs förslag till nytt avtalet för perioden 2026 – 2030, som likt det nu gällande avtalet är femårigt, där VMEAB förbinder sig att under avtalsperioden tillhandahålla belysning av kommunala gator och allmänna ytor inom Västerviks kommun, samt att för detta ersättas för drift, skötsel och underhåll av belysningsanläggningarna och ersättning för elnätsavgifter, energiavgifter och kapitalkostnader.

Skillnaden mot tidigare avtal är huvudsakligen att:

- Enligt §7 så beslutar kommunen och bekostar samtliga investeringar i nya belysningsanläggningar inom Västerviks kommun.
- Avgifter enligt bilaga 2 ska faktureras månatligen enligt faktiskt utfall.
- En bilaga 3 har tillförts avtalet, där planerade reinvesteringar för avtalsperioden hanteras.

Vid styrelsemötets 2025-11-20 fattades beslut om att avtalet behövde ses över, främst ur avtalsjuridiskt hänseende. Det nya avtalsförslaget skulle sedan stämmas av med styrelsepresidiet, innan detta distribuerades vidare till Västerviks kommun. Avstämningar har skett löpande sedan dess.

Med nu rådande omständigheter och i avsaknad av tidigare styrelsepresidium, behöver styrelsen godkänna det färdiga nya avtalsförslaget.

Förslag till beslut

Styrelsen för Västervik miljö & Energi AB föreslås besluta att:

Godkänna det reviderade förslaget till nytt avtal för Färdigt ljus 2026 – 2030, med tillhörande bilagor.

Samt att till bolagets VD och förvaltare EI, ge i uppdrag att i samråd med styrelsepresidiet, slutföra avtalsförhandlingarna med Västerviks Kommun, inför tecknande av ett nytt avtal avseende "Färdigt ljus", för perioden 2026 – 2030.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Bilagor

Avtal Färdigt ljus 2026 – 2030

Bilaga 1.

Bilaga 1 B.

Bilaga 2.

Bilaga 3.

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 85

Ekonomirapport

Sammanfattning

Genomgång av ekonomisk rapport för februari månad.

Bolaget redovisade per februari ett rörelseresultat om ca 30 800 tkr, vilket är ca 700 tkr lägre än budgeterat för månaden. Resultatet efter finansiella poster uppgick till ca 23 800 tkr, att jämföra mot periodens budgeterade resultat om ca 23 600 tkr. Det är främst kostnaderna som avviker negativt under perioden, genom höga kostnader för råvaror inom fjärrvärmeproduktionen under årets första mycket kalla månader.

Bakgrund och beskrivning

För detaljer se bifogad ekonomirapport för februari 2026.

Förslag till beslut

Att styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB fastställer ekonomirapporten för februari 2026.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Bilagor

Ekonomirapport Västervik Miljö & Energi AB februari 2026

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 86

Investeringsplanering 2027 - Fastställande av ram

Bakgrund och beskrivning

Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) har på bolagsnivå och per nyttighet uppdaterat den 10 åriga investeringsplanen under kvartal 1 2026. Den 10 åriga planen omfattar investeringsbehov som identifierats för åren 2027-2036. Utifrån denna investeringsprognos har bolaget sammanställt ett förslag på investeringsram för kommande räkenskapsår 2027.

Investeringsramen för 2027 används sedan som utgångspunkt vid upprättandet av budget 2027 samt presenteras för ägarbolaget.

Styrelsen behöver därmed besluta om investeringsram för 2027.

Följande investeringsram föreslås samt dess uppdelning per nyttighet/verksamhet:

Nyttighet/bolag	Investeringsram Planerade nya investering	Prognostiserade investeringsbelopp pågående projekt	Total investeringsram
Fjärrvärme	40,8	-	40,8
Hushållsavfall	8,0	-	8,0
Verksamhetsavfall	1,4	-	1,4
Elnät	9,5	-	9,5
Offentlig belysning	5,2	-	5,2
Stadsnät	7,3	7,3	14,6
Vatten	34,9	221,8	256,7
Transport	0,1	14,3	14,4
Overhead (Stab, IT, etc.)	1,2	-	1,2
VME AB	108	243	350

Detaljerad information återfinns i bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Förslag till beslut

Att bolagsstyrelsen beslutar att fastställa föreslagen investeringsram för Västervik Miljö & Energi AB, samt att ge VD i uppdrag att förankra beslutet med ägarbolag/internbank för kommande arbete med kommunens budgetdirektiv för 2027.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar

Bilaga – investeringsram 2027 och 10 årig investeringsprognos VMEAB

Beslutet skickas till

§ 87

Uppdaterade VA-investeringar - Beslut

Sammanfattning

Ärendet avser ett godkännande av reviderade budgetar för tre redan pågående investeringsprojekt inom VA-verksamheten:

- Sjöledning Gamlebyviken
- Vatten- och avloppsförnyelse Tjustvägen (Överum)
- Ombyggnation av Gamleby vattenverk.

Budgetjusteringarna förädlades av fördjupad projektering, samordningsvinster genom utökade projektområden, samt nödvändiga utökningar av projektens scope, för att uppnå gällande säkerhets- och lagkrav.

Bakgrund och beskrivning

Ärendet avser ett godkännande av reviderade budgetar för tre redan pågående investeringsprojekt inom VA-verksamheten:

- Sjöledning Gamlebyviken
- Vatten- och avloppsförnyelse Tjustvägen (Överum)
- Ombyggnation av Gamleby vattenverk.

Budgetjusteringarna förädlades av fördjupad projektering, samordningsvinster genom utökade projektområden, samt nödvändiga utökningar av projektens scope, för att uppnå gällande säkerhets- och lagkrav.

De tre projekten har nu genomgått förstudie och/eller projektering, vilket har gett en tydligare bild av de faktiska kostnaderna och behoven, jämfört med de tidiga uppskattningarna:

- **Sjöledning Gamlebyviken (Västervik-Gamlebyviken-V):** Investeringen avser en cirka 1,2 kilometer lång ny dricksvattenledning för att säkra leveranskapaciteten för Norrlandet och där kommande bostadsexploateringar. Den tidigare kalkylen på 5 miljoner kronor har reviderats till 14,6 miljoner kronor efter avslutad projektering. Detta för att täcka de faktiska entreprenad- och byggherrekostnaderna. Orsaken till justeringen är främst att ursprunglig kalkyl inte hade beaktat

kostnader för övergången mellan mark- och sjöledning, samt att det föreslås en förläggningsmetod som möjliggör kostnadseffektivt framtida underhåll av ledningen.

- **Tjustvägen, Överum (Överum-Tjustvägen-VSD):** Projektet syftar till att skapa redundans i dricksvattennätet, samt separera spill- och dagvatten. För att öka effektiviteten och minska kostnader för etablering och uppstart, har projektet utökats till att även omfatta den tänkta andra etappen Tjustvägen 2-10. Detta innebär att budgeten justeras från ursprungliga 7,8 miljoner kronor till totalt 12,5 miljoner kronor för hela sträckan.
- **Gamleby Vattenverk (Gamleby-VV-Byte sandfilter-V):** Investeringen avser ombyggnation av filtersteg och förbättrad desinfektion. Kostnadsökningen mot tidigare kalkyl drivs främst av ett utökat scope, där förstudien har påvisat ett större behov än väntat. Projektet har därför utökats med en spolvattenreservoar, redundanta UV-ljus för utgående dricksvatten, samt ett extra UV-steg innan lågvattenreservoaren. Allt detta för att uppfylla rekommendationerna för mikrobiologiska barriärer. Budgeten justeras därmed från 5 miljoner kronor till 12,6 miljoner kronor.

Bolagets beredning

Ärendena har beretts av interna projektledare samt förvaltare vatten, i samarbete med externa konsulter som har genomfört förstudier och projektering. Nödvändiga tillstånd är säkrade för Gamlebyviken. För Gamleby vattenverk har en mikrobiologisk barriäranalys (MBA) legat till grund för det utökade tekniska behovet.

Ekonomi och resursbehov

De reviderade kalkylerna innebär följande totala investeringsutgifter:

- **Sjöledning Gamlebyviken:** 14,6 mkr. Kostnadsökningen ligger 2027 och tas därför med i investeringsramen för 2027.
- **Tjustvägen, Överum:** 12,5 mkr. Kostnadsökningen ligger 2027 och tas därför med i investeringsram för 2027.
- **Gamleby Vattenverk:** 12,6 mkr. Finansieras via bolagets investeringsbudget. Kostnadsökningen ligger 2027 och tas därför med i investeringsram för 2027.

Barnperspektivet

Trygg och säker tillgång till rent dricksvatten, samt minskad risk för bräddningar av avloppsvatten till våra vattendrag, är en grundläggande förutsättning för en god folkhälsa och en hållbar närmiljö för kommunens barn och unga. Stärkta mikrobiologiska barriärer minskar risken för vattenburna sjukdomar.

Uppföljning och utvärdering

Projektet styrs och följs upp löpande av utsedda projektledare. Ekonomisk uppföljning och statusrapportering till styrelsen sker regelbundet via de ordinarie rutin för projektuppföljning.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

- Att godkänna kalkyljusteringen för projekt Sjöledning Gamlebyviken till en ny budget om 14,6 mkr.
- Att godkänna kalkyljusteringen för projekt Tjustvägen (Överum) till en ny budget om 12,5 mkr.
- Att godkänna kalkyljusteringen för projekt Gamleby Vattenverk till en ny budget om 12,6 mkr.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Beslutsunderlag för Överum-Tjustvägen-VSD_ rev. 2025-12-17

Beslutsunderlag för Västervik-Gamlebyviken-V - utökning 2026-02-02

Beslutsunderlag för Gamleby VV Byte sandfilter V3 260127

Beslutet skickas till

... ..

§ 88

Information - VA-utbyggnad i Blackstad och Dalhem m.m.

Bakgrund och beskrivning

Förvaltaren Vatten informerade styrelsen om kommunens planerade VA-utbyggnad i Blackstad och Dalhem. Båda verksamhetsområdena beslutades ursprungligen 1971 och senast av Kommunfullmäktige i december 2020. Bakgrunden till verksamhetsområdena är lagkrav avseende dricksvatten av tillräckligt god kvalitet, samt ej godkända enskilda avlopp som ger miljöproblem.

Information till berörda kunder sker i samverkan med Miljö- och Byggnadskontoret och kommunens samhällsbyggnadsenhet. Avseende Dalhem har ledande kommunpolitiker framfört önskemålet att skjuta upp projektet, då det redan pågår en infekterad debatt med berörda kunder i Blackstad.

Efter detta informerades även om ett pågående och långsiktigt utredningsprojekt, med syftet att genom överföringsledningar öka den strukturella effektiviteten och undvika kostsamma renoveringar av små äldre vatten- och avloppsreningsverk. Den sträcka som är mest aktuell är att bygga en överföringsledning från Gunnebo till Blankaholm, via Äskestock och övriga mellanliggande orter. Med en sådan lösning blir vi av med de långvariga problemen med dålig vattenkvalitet i Blankaholm och Solstadström och löser problemen med saltvatteninträngning i Äskestock.

Styrelsen beslutar

Att tacka för informationen.

Handlingar i ärendet

--- --- ---

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 89

Avfallshantering i skärgården – Information före beslut

Bakgrund och beskrivning

Utredningen av lämpliga system för avfallshantering i skärgården har pågått under flera år och ett flertal möten har arrangerats för att få med synpunkter från politiska partier och olika intresseorganisationer i skärgården.

Från och med 2024-01-01 har Sveriges kommuner ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll och vissa verksamheter. Enligt SFS 2022:1274 ska insamlingen vara fullt genomförd senast 2027-01-01 och ske fastighetsnära tillsammans med mat- och restavfall. Undantagsmöjlighet från kravet på fastighetsnära insamling (d.v.s. inom 400 m från fastigheten) finns vid försvårande omständigheter, som t.ex. glesbygd och avsaknad av farbar väg.

Enligt EU-direktiv och Avfallsförordningen (SFS 2020:614) ska dessutom:

- Allt bioavfall sorteras ut vid källan,
- Samtliga FNI-fraktioner (mat-, rest- och förpackningsavfall) samlas in från en och samma plats.

Västervik har lång erfarenhet av frivillig FNI-insamling sedan tidigt 2000-tal. Den obligatoriska utbyggnaden innebär dock nya förutsättningar, särskilt i skärgårdsmiljö där geografi, transporter och logistik är komplicerade.

Insamlingen av förpackningar avses enligt förordningen ge kostnadstäckning för insamling, omlastning och överlämnande av material till producenter. Befintlig ersättningsmodell täcker inte de högre driftskostnaderna för svårtillgängliga områden, som t.ex. skärgård utan bilväg, vilket kräver ett strategiskt val av insamlingsmodell.

Beroende på vilken insamlingsmodell som beslutas, finns en hög risk att ej få kostnadstäckning för drift av insamlingssystemet för hushållen i skärgården, vilket i sin tur kommer att påverka kollektivets ekonomi och därmed avfallstaxan.

Västerviks skärgård har idag en hög servicegrad för avfallshämtning, men nuvarande ordning, med säckhämtning av osorterat restavfall, uppfyller inte kraven som följer av införandet av fastighetsnära insamling (FNI) för mat-, rest- och förpackningsavfall. Hanteringen motsvarar ej heller kriterierna för en godkänd arbetsmiljö.

Förstudien visar att delad insamling (vissa fraktioner på öarna, andra på fastlandet) inte är rättsligt möjlig. Två juridiskt hållbara alternativ återstår – att samla in samtliga avfallsfraktioner på fastlandet eller att samla in allt ute på öarna.

Med grund i detta har Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) har utrett tre möjliga insamlingsmodeller:

1. Fastlandsbaserad insamling – kunder hänvisas till avlämning vid stationer i lämpliga fastlandshamnar. VMEAB bistår med auktorisationsavtal för entreprenörer, vilka avfallskunder i skärgården frivilligt kan anlita för avfallstransporter från öarna.
2. Delvis insamling - hämtning vid stationer på de befolkningsmässigt tre största öarna (Hasselö, Lilla Rätö och Eknö), övriga hänvisas till fastlandet.
3. Fullständig insamling i skärgården – hämtning av allt kommunalt avfall vid stationer på samtliga öar.

Två taxepprinciper har parallellt utretts:

- Gemensam taxa för hela kommunen
- Differentierad taxa för skärgården eller de öar där hämtning utförs (särtaxa)

Kommunens yta är enligt gällande renhållningsordning för Västerviks kommun uppdelad i två hämtningsområden, där olika hämtningsmetod och förutsättningar råder. Denna områdesuppdelning möjliggör även differentierade taxor.

Fullständig insamling innebär betydande kostnadsökningar oavsett taxepprincip. Fastlandsinsamlingen innebär lägst och mest förutsägbara kostnader

Efter helhetsbedömning rekommenderar VMEAB fastlandsbaserad insamling, då den är mest ekonomiskt hållbar för hela taxekollektivet, stabil och långsiktigt genomförbar, samt minimerar sårbarheter kopplad till väder, logistik och entreprenörskapacitet.

Beskrivning av insamlingsmodellerna:

1. Fastlandsbaserad insamling, med möjlighet till entreprenörsväl

Modellen innebär att alla hushåll lämnar sorterat avfall vid mottagningspunkter i strategiskt lämpliga fastlandshamnar. VMEAB tillhandahåller auktorisationsavtal för entreprenörer, så att de kunder som vill, kan anlita dessa för transport från ö till hamn. Kommunen ansvarar för mottagning och insamling på fastlandet.

Fördelar

- lägst driftkostnad,
- minst påverkan på avfallstaxan,
- hög driftstabilitet och låg väderkänslighet,
- systemet är beprövat och används i andra skärgårdskommuner,
- erbjuder valfri service genom auktoriserade entreprenörer.

Nackdelar

- lägre servicegrad jämfört med befintlig säckhämtning,
- logistiken förflyttas delvis till kund.

Taxepåverkan

Förslaget innebär en reduktion av hämtningskostnaderna för avfallskollektivet som helhet med ca 1 620 tkr, motsvarande en genomsnittlig taxesänkning med ca -2,4 %.

2. Delvis insamling – Hämtning på Hasselö, Eknö och Lilla Rätö

Modellen innebär att VMEAB hämtar storbehållare vid stationer på de befolkningsmässigt tre största skärgårdsöarna och hänvisar boende på övriga öar till fastlandet.

Fördelar

- hög servicegrad för skärgårdsboende på de mest tätbefolkade öarna

Nackdelar

- ej likställd behandling av befolkningen på olika öar,
- hög investerings- och driftskostnad
- sårbart system avseende ö-hämtning, då systemet är beroende av få entreprenörer med begränsad maskin- och båtspark, där haverier, personalbortfall eller företagsnedläggningar får stora följd effekter,
 - väderkänslighet som skapar risk för inställda turer och förseningar,
 - begränsad maskin- och båtspark, där haverier får stora följd effekter,
 - höga krav på markbärighet för tunga fordon även ute på de aktuella öarna
 - höga extrakostnader vid driftstörningar, då ersättningskapacitet ofta saknas lokalt.

Taxepåverkan

Förslaget innebär en ökning av hämtningskostnaderna för avfallskollektivet med ca 2 850 tkr, motsvarande en genomsnittlig taxeökning med +4,3 %.

3. Fullständig insamling – Hämtning på samtliga öar

Modellen innebär kommunal insamling på alla öar via specialanpassade båttransporter. Systemet bygger på att sorteringskärl fraktas fram och tillbaka mellan öarna och uppställningsstationer på fastlandet, där de töms via ordinarie sopbilar, samt vid behov även med kranbil. För insamling från de största öarna krävs prämtransport och lastfordon (kranbil eller motsvarande) för förflyttning av storbehållare.

Kostnadsberäkningar har gjorts i samarbete med skärgårdsföreningen.

Fördelar

- högst servicegrad med hemöbaserad avlämning för alla,
- likvärdighet mellan alla öar.

Nackdelar

- mycket höga driftkostnader,
- omfattande investeringar
- sårbart system som är kraftigt beroende av en liten grupp specialiserade entreprenörer,
 - risk att hela eller stora delar av insamlingen står still vid sjukdom, personalbortfall eller företagsnedläggning,
 - väderrelaterade stopp eller förseningar kan få stor inverkan på hela systemet,
 - maskinhaverier kan stoppa insamling i hela områden, då reservkapacitet saknas eller är mycket kostsam att upprätthålla,
 - krav på markbärighet för tunga fordon ute på de större öarna där storbehållare nyttjas

Taxepåverkan

Förslaget innebär en ökning av hämtningskostnaderna för avfallskollektivet med ca 7 350 tkr, motsvarande en genomsnittlig taxeökning med +11,0 %.

Övrig påverkan och synpunkter

De turistnäringar som genererar betydande mängder avfall riskerar att påverkas av valet av insamlingssystem, antingen genom ökat egenansvar för avfallstransporter eller via högre omkostnader för hanteringen. Likaså riskerar avfallslämning att försvåras eller fördyras för kunder som saknar egen båt och enbart reser kollektivt. I bedömningen av val av avfallshanteringssystem måste emellertid hänsyn tas till vad som är bäst för avfallskollektivet som helhet. Att särbehandla eller subventionera enskilda hushållskunder och/eller företag via avfallstaxan är ej tillåtet.

Skärgården är starkt diversifierad och vid samtal med boende i skärgården har det framkommit delade åsikter om förslagen. Vissa vill bibehålla hämtningen ute på öarna, medan andra ser fastlandslösningen som det bästa alternativet.

Tidskritisk aspekt – Beslut krävs snarast

För att kommunen ska kunna uppfylla lagkravet på fullt utbyggd fastighetsnära insamling senast 2027-01-01, krävs beslut om insamlingsmodell snarast möjligt.

Samtliga efterföljande moment såsom revidering av renhållningsordning för Västerviks kommun, budget, taxearbete, och inte minst genomförandeåtgärder (som etablering av fastlandsstationer, markarbeten, upphandling och införande av auktorisationsmodell), kräver flera månaders ledtid.

Ett fördröjt beslut innebär därmed en konkret risk att kommunen inte hinner färdigställa det nya systemet i tid och därmed inte uppfylla gällande lagkrav.

Styrelsen beslutar

Mot bakgrund av nytt styrelsepresidium och ny tillförordnad VD, Väljer styrelsen att avvakta med beslutet till nästa ordinarie styrelsemöte 2026-04-27. På så sätt hinner också ärendet att förankras med kommunledningen, innan det skickas vidare till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Styrelsen ger också i uppdrag till VD och förvaltare Avfall & Återvinning, att i samband med beslutsförslaget till nästa styrelsemöte, återkomma med förslag till hur näringsliv och boende i skärgården kan gynnas med de medel som frigörs om alternativet med fastlandshämtning införs. En sådan möjlighet skulle t.ex. kunna vara årlig hämtning av grovavfall med pråm.

Handlingar i ärendet

1. Beskrivning av insamlingsmodeller
2. Kalkyler och taxeberäkningar
3. Riskbedömning och SWOT-analys
4. Kommunjämförelse
5. Konsekvenser för näringsliv och offentliga miljöer i skärgården
6. Miljöanalys
7. Förstudie FNI ETAPP 3 – Skärgård

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 90

Yttrande till lekmannarevisionen - Granskning av intern kontroll

Ärendet flyttas fram till nästa ordinarie styrelsemöte 2026-04-27, så att bolagets nya VD och styrelsepresidium hinner sätta sig in i ärendet.

§ 91

Uppdatering av bolagsegna policydokument

Ärendet flyttas fram till nästa ordinarie styrelsemöte 2026-04-27, då det inte är tidskritiskt.

§ 92

Information om lönerrevision - Bolagets ledningsgrupp

Ärendet flyttas fram till nästa ordinarie styrelsemöte 2026-04-27.

§ 93

Aktuell ärendelogg

Bakgrund och beskrivning

Styrelsens ärendelogg uppdaterades inför dagens styrelsemöte.

Förslag till beslut

att styrelsen godkänner den uppdaterade ärendelogg.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Ärendelogg 2026-03-09

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 94

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes till dagens styrelsemöte.

§ 95

Utvärdering av VD:s arbete 2025

Ärendet utgår, då tidigare VD inte längre finns kvar i företaget.

§ 96

Mötet avslutas

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: ROGER LARS AXMON

Date: 2026-04-08 21:21:30

BankID refno: 019d6e8a-b922-7790-ae25-61a5286da31b

Roger Axmon

Signed by: LENNART ENGREN

Date: 2026-04-08 16:11:33

BankID refno: 019d6d6e-b7f9-79e0-aba7-bd07f208f298

Lennart Engren

Signed by: RICKARD WESTER

Date: 2026-04-08 11:35:46

BankID refno: 019d6c72-8e1f-7004-ac54-2451e77e9bf3

Rickard Wester